

Forfatter: Oehlenschläger, Adam

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter IV

Citation: Oehlenschläger, Adam: "Poetiske Skrifter IV", i Oehlenschläger, Adam: *Poetiske Skrifter IV*, udg. af H. TOPSØE-JENSEN , 1926-1930, s. XXXV. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-oehl04val-shoot-idm140153725119520/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter IV

med Udbytte studeret den lille Trilogi »Künstlers Erdewallen, Vergötterung und Apotheose«, som djærvt og usentimentalt skildrer Kunstnerens Kamp mod økonomiske Vanskeligheder, mod manglende Forstaaelse og smaalig Kritik — og dernæst Efters tidens sene Beundring for den, hvem Samtiden kun havde Sultekaar, men ingen Paaskønnelse til overs for.

Hvad Goethe havde digtet, var netop det samme, som Oehlenschläger med Bevægelse læste i Vasaris 85nde Biografi, iøvrigt en af de tyndeste og upaalideligste i den berømte Samling. Ganske flygtigt tegnes her Correggios beskedne, vennesæle Karakter og de trykkende Omstændigheder, han levede under. Vasari skildrer ham (uhistorisk) som Autodidakten og fremhæver hans Mesterskab i Koloriten, mens han i Tegningen ikke opfyldte Kunstens strengeste Fordringer. Dernæst opregner han hans Hovedværker og fortæller Legendens om hans Død: den arme Kunstner maatte slæbe en Sæk med 60 Scudi i Kobberpenge fra Parma til Correggio, overanstrengte og forkølede sig paa Vejen og døde kort efter i sit Hjem af en hidsig Feber. Oehlenschlägers lidt massive Fantasi og hans borgerlige Sentimentalitet har ikke kunnet staa for dette folkelige Symbol paa Kunstneren, der bogstaveligt segner under Byrden af sine økonomiske Besværigheder. Scenen med Sækken er Nøglen til *den ydre Handling* i den nye Tragedie.

Men der var endnu en Historie i Omløb om Correggio, som Vasari ikke kendte: den kan kun føres tilbage til det 17. Aarhundredes Slutning. I Bologna skal Correggio foran Raffaels »Hellige Cæcilia« have

XXXV

udraabt: *Anch' io sono pittore* — ogsaa jeg er Ma-
ler! Denne tilsyneladende saa selvbevidste Ytring
har Oehlenschläger aandfuldt og dybsindigt tydet
som Gennembruddet hos en søgende Kunstner, der
— stillet overfor det højeste — endelig naar til Vis-
heden om sine Evner og til Troen paa sig selv og
sin Kunst. Anekdoten er blevet den frugtbare Kær-
ne for Tragediens ulige værdifuldere *indre Hand-
ling*. Saaledes fører allerede Digterens Kilder os ind
til Dramaets Idé og forklarer dets Komposition.

I sin Anmeldelse kaldte Baggeseu »Correggio« et
Læredigt, en æstetisk Afhandling. Der er noget om
det. Den principielle Diskussion indtager en større
Plads her end i Oehlenschlägers øvrige Skrifter.
Det er, som om han her ved Afslutningen af den
største og frugtbareste Periode af sit Digterliv ven-
der sig tilbage for at forklare og forsvare sin Op-
fattelse af Kunsten. I Tragedien samler Digteren sin
Opmærksomhed om fire Spørgsmaal, der skiftevis
belyses, efterhaanden som Handlingen skrider frem.
Kunstnerens Forhold til Omverdenen og til sin egen
Kunst er de to vigtigste. Men dertil kommer For-
svaret for en bestemt Kunstnertype, bag hvilken
man aner Digteren selv, og endelig Forherligelsen
af Kunstens Magt og Storhed. Handlingen er gen-
nemført med den tætte Koncentration i Tiden, som
udmærker Tragedierne fra Udenlandsrejsen. De tre
første Akter spiller uden Ophold omkring Middags-
tid i Correggio; samme Aften staar Kunstneren med
sit Billede i Ottavios Sal i Parma (fjerde Akt), og
inden Daggry tager han døende Afsked med Kone
og Barn i Skoven ved Eremitens Hytte (femte Akt).

Kunstnerens Forhold til Omverdenen er givet i

XXXVI